

KRYTERIA WYBORU OFERT NA REALIZACJĘ BADAŃ

Materiał został przygotowany w ramach projektu *"Ministerstwa Uczące Sie"*.
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

1 Opis praktyki

Praktyka dotyczy kryteriów, według których rozstrzygane są przetargi na badania, analizy i ewaluacje zamawiane przez instytucje rządowe.

W Holandii kluczowym kryterium jest jakość oferty (propozycji badawczej). Na przykład Crime and Justice Research Center - niezależny instytut, będący częścią administracji holenderskiej, prowadzi ale też i zleca badania na temat przestępczości i zagadnień systemu sprawiedliwości. W przypadku, gdy Centrum decyduje się na zlecenie realizacji badania podmiotom zewnętrznym procedura przetargu i wyboru wykonawcy jest następująca.

Centrum sprawdza swoją bazę podmiotów aplikujących (prowadzi ją od 1991 roku). W bazie są informacje nt. poprzednich przetargów i zrealizowanych zamówień - wykonawców, zakresu badania, tego jak przebiegł proces, czy były problemy, jaki był ostateczny koszt i jaka była ostateczna jakość dostarczonych wyników.

Na podstawie tych informacji Centrum formułuje zapytanie przetargowe (ramowy opis zakresu badania, w tym pytań, podejścia badawczego, oczekiwanego minimum metod i populacji objętej badaniem) oraz ustala kwotę zamówienia. Budżet badania jest więc stały, a cena nie jest elementem postępowania przetargowego.

W zależności od wielkości budżetu Centrum ogłasza przetarg według jednego z typów zamówień publicznych (np. przetarg nieograniczony, konkurs, etc.). Jeśli jest to zamówienie zamknięte, baza służy też do zidentyfikowania i zaproszenia do konkursu potencjalnych wykonawców. Instytuty naukowe, uniwersytety a nawet firmy prywatne stają do konkursu na wykonanie badania. W swoich ofertach konkurują jedynie pomysłami - dodatkowymi metodami, uszczegółowieniem koncepcji badawczej, etc. Wygrywa najlepsza merytorycznie oferta. Zdarza się, że przy bardziej skomplikowanych i czasochłonnych badaniach, początkowo planowane koszty są wyższe niż rzeczywiste, bo np. pojawiła się potrzeba rozszerzenia zakresu badania (np. włączenia dodatkowej grupy ankietowanych). W takiej sytuacji Centrum wprowadza aneks do umowy.

Takie rozwiązanie ukierunkowuje rynekową siłę konkurencji wyłącznie na kwestie merytoryczne zamawianej wiedzy. Potencjalni wykonawcy walczą między sobą wyłącznie pomysłami, jakością oferowanej usługi i innowacyjnością. Zapobiega to takim patologiom (znanym z polskiego rynku) jak ceny dumpingowe, zdominowanie rynku przez tanie firmy oferujące produkty niskiej jakości (w praktyce bezużyteczne dla sektora publicznego). Podstawowym założeniem jest, iż urzędnicy zlecający badanie rozumieją jego poziom skomplikowania i potrafią racjonalnie wycenić jego koszt.

2 Powiązanie praktyki z MUS (mechanizmem uczenia się)

Praktykę można umiejscowić w polu Relacji z Otoczeniem.

Praktyka wpływa wprost na jakość Impulsów (Analiz i ekspertyz), a pośrednio również na ich przydatność w dalszym procesie uczenia się organizacji - czyli w Refleksji i w Wiedzy.

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Olejniczak K. (2012) "Doświadczenia administracji holenderskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

3 Poziom organizacyjny, na którym wdrażana jest praktyka

Praktyka dotyczy poziomu poszczególnych organizacji (a nawet ich części) ale jej ramy są determinowane przepisami prawa zamówień publicznych.

4 Zalety i ograniczenia praktyki

Praktyka ukierunkowuje mechanizm konkurencji rynkowej, jak i mechanizm motywatorów dla potencjalnych wykonawców, na jakość wykonywanego zlecenia. Tym samym zapobiega patologiom trawiącym polski rynek usług publicznych: niekompetencję wykonawców, praktyki dumpingowe, wykorzystywanie przez wykonawców luk w opisach zamówień i obniżanie jakości wszędzie tam gdzie nie była ona bardzo ściśle opisana, cenowe wojny prowadzące ostatecznie do upadków firm w trakcie realizowania uzyskanych zamówień.

Wyzwaniem na skalę całego polskiego systemu jest mentalna zmiana instytucji wydających interpretacje oraz prawna zmiana kryteriów wyboru ofert - przejście od "tanich usług" do "wartościowych usług".

Źródła

Wywiady MUS – Haga 2012

Załączniki

brak